

Hydraulische Velwig

In een ingesneeuwd Zwitsers dal knutselde een handige houthakker eens een hydraulisch toestel in elkaar dat hij als velwig gebruikte om bomen te vellen. Een paar slimme koppen van een opleidingscentrum zagen er wel graten in en goed vijftien jaar later is de hydraulische velwig in Centraal Europa uitgegroeid tot een 'gewoon' werktuig in de bosexploitatie.

De hydraulische velwig heeft een cilinder die een aluminium wig tussen twee veerstalen platen vooruit duwt. De stalen platen hebben weerhaken aan de buitenkant en vet aan de binnenkant. Dankzij de wetten van de fysica wordt de handkracht aan de pomphendel omgevormd tot een opwaartse kracht van 15 à 20 ton.

Ondertussen is er zelfs een iets goedkopere mechanische variant op de markt gekomen. Daarbij wordt de kracht omgevormd door een draadstang zoals die in bankschroeven gebruikt wordt. De hefkracht en het werkingsprincipe zijn gelijkaardig.

Er bestaan ook hydraulische velhulpmiddelen op basis van een potkrik, maar die hebben het grote nadeel dat er daarvoor hoge stronken nodig zijn. Dat beperkt het gebruik van die werktuigen in de praktijk tot hellingen. Met een hydraulische velwig kunnen de stronken gewoon laag gezaagd worden.

De hydraulische velwig is géén wondermiddel waarmee onmogelijk scheef hangende bomen toch veilig geveld kunnen worden. In extreme gevallen zijn nog altijd kabels, lieren, klimmers, hoogtewerkers of telescoopkranen nodig.

ROBBIE GORIS, Inverde

De voordelen van een hydraulische velwig zijn vooral:

- ergonomie: pompen is minder belastend dan slaan met een zware hamer,
- veiligheid: door het pompen 'schudt' de boom minder dan door het inslaan van wiggen, waardoor het risico van vallende dode takken vermindert,
- hefhoogte: een hydraulische velwig kan een boom enkele centimeters hoger tillen dan een klassieke wig,
- kracht: zware en/of hellende bomen die net niet meer kunnen geveld worden met een gewone velwig, kunnen met een hydraulische velwig nog wel ten val gebracht worden. Dat spaart soms een machine uit.

Deze voordelen zijn natuurlijk maar zo goed als het inschattingvermogen en de ervaring van de zager.

De voornaamste aandachtspunten om een hydraulische velwig (of zijn mechanische variant) te gebruiken, zijn:

- correcte boombeoordeling,
- een kleine uitsparing van ongeveer 20° uitzagen om de wig 'klaar te zetten',
- een gewone velwig met de hand achterna schuiven als beveiliging tegen eventuele panne van het toestel of om te vermijden dat de zaagketting contact maakt met het metaal van de wig.

Het correct gebruik van dit gespecialiseerd toestel wordt best aangeleerd tijdens een praktijkopleiding.